

Sipke Terpstra

Ontwerpen met structuur en textuur: ook bij droogte het hele jaar verrassend mooi

Sipke Terpstra: 'Het is net een levend schilderij dat voortdurend verandert'

Mooie groenprojecten in de dorpskern van de Gelderse dorpen Achter-Dremp en Didam werden aangelegd met vaste planten van Lageschaar Vaste Planten. In het was ontwerp speciale aandacht voor structuur en textuur.

Ontwerper Sipke Terpstra tekende voor de beplantingsplannen, die jaarrond dynamiek en belevingswaarde bieden: 'Beplanting met alleen maar voordelen voor gemeente, bewoners en biodiversiteit', aldus Terpstra.

Auteur: Hanneke Tax

De twee projecten laten het hele jaar door een afwisselend beeld zien. Terpstra: 'Op het Lieve Vrouwenplein in Didam pasten we het concept Fleur Dansante toe in een ontwerp van Bureau Kragten, gecombineerd met bomen en heesters van Van Den Berk Boomkwekerijen. Bij de herinrichting van de Zomerweg in Achter-Dremp gebruikten we een combinatie van Wildissimo

'Met een goed ontwerp kun je onze structuurrijke vasteplantenconcepten eigenlijk op elke locatie toepassen'

en Fleur Dansante. We maakten de beplantingsplannen op maat voor de plaatselijke situatie. Daarbij leverden we zowel het gedetailleerde plan als de planten. Zo ontzorgden we de gemeente en de uitvoerende partijen, zoals Van Wijk Groenvoorziening, die in Achter-Dremp eenvoudig de planten kon uitzetten volgens de plattegrond.'

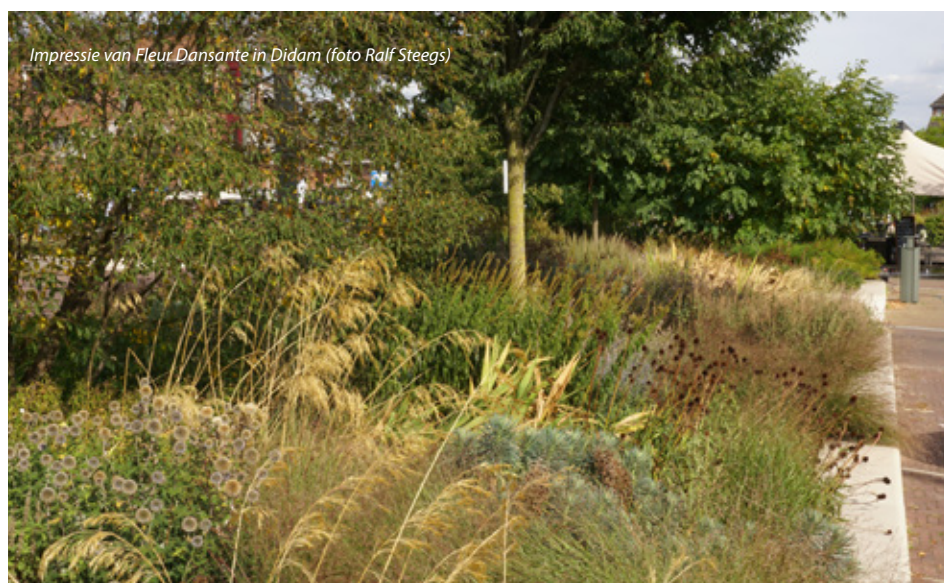
Structuur en klimaat

'Op basis van vakkennis, jarenlange ervaring met het assortiment en gericht onderzoek vooraf kan ik een functioneel plan maken', legt Terpstra uit. 'Zo zorgen we dat er een mooi beeld ontstaat, met ritme, structuur, textuur en kleuren en een eigen dynamiek in alle vier de seizoenen. Dankzij het uitgekende ontwerp kunnen we een duurzame beplanting aanleggen die tegelijk een wilde én stijlvolle uitstraling heeft.'

De afgelopen jaren hebben we gezien dat de kans op zomers met langdurige droogte en warmte steeds groter wordt. Door ook te focussen op structuur en textuur, kun je een sterke expressie van schoonheid en natuurlijkheid creëren, zonder afhankelijk te zijn van bloeiende bloemen. En dat zelfs twaalf maanden per jaar.'

Terpstra is blij met de vele positieve reacties op de beplanting in Didam en Achter-Dremp: 'Mensen waarderen de variatie in kleuren en structuren en het steeds veranderende beeld. De beplanting ontwikkelt zich door de seizoenen heen, met in elk jaargetijde weer andere planten die structuur en kleur geven. We maken gebruik van de uiteenlopende vormen, tinten en texturen van het blad, de fijne en grove texturen die elkaar afwisselen, zaaddozen en aren die zorgen voor een rijk beeld, zelfs midden in de winter. Onontbeerlijk daarbij zijn siergrassen, die beweging toevoegen en vaak op een

ONTWERP & BEHEER

‘Door de focus op structuur en textuur creëren we jaarrond belevingswaarde, ook in tijden van droogte’

bijzondere manier licht vangen. Het is net een levend schilderij dat voortdurend verandert.’

Vraag naar biodiversiteit

Terpstra constateert dat er juist bij bewoners steeds meer vraag is naar inheemse planten en biodiversiteit in openbare groen. Het nieuwe concept Wildissimo speelt daarop in. Het bestaat voor minstens de helft uit inheemse soorten en is ontwikkeld om de biodiversiteit maximaal te bedienen. Volgens Terpstra hebben veel inheemse soorten bovendien een veel verzorgdere uitstraling dan mensen denken: ‘Onze beplantingen zien er dankzij een doordachte combinatie met tuinplanten niet rommelig uit, maar juist stijlvol en natuurlijk met een duidelijk ontwerpprincipe. In Achter-Drempel hebben we zowel Wildissimo als Fleur Dansante toegepast. Leuk om te vermelden is dat ook in het Fleur Dansante-gedeelte inheemse soorten zijn gebruikt, want die zijn soms de beste keuze op die plek. Denk bijvoorbeeld aan een droge locatie onder bomen: veel tuinplanten zijn hier minder goed aan aangepast dan de juiste inheemse soorten.’

Ook van belang voor de biodiversiteit is dat Lageschaar planten biologisch levert, benadrukt Terpstra: ‘Wij lopen hierin voorop als kwekerij. Uit ons grote assortiment kunnen we de aantallen leveren die benodigd zijn voor

openbaar groen. Daarom, en vanwege onze innovatieve concepten, weten gemeenten ons te vinden voor bijzondere projecten. Dat levert een positieve spiraal op, waarin we ons steeds verder ontwikkelen.’

Jarenlange dynamiek

In zijn ontwerpen werkt Terpstra met vaste planten met een uiteenlopende levensduur, waardoor beplanting ontstaat die zich dynamisch ontwikkelt in de loop van de tijd. ‘Sommige planten kunnen wel een mensenleven oud worden, andere misschien drie of vijf jaar. De langlevende planten geven een duurzame structuur, terwijl de korter levende voor een spontane dynamiek zorgen. We gebruiken soms ook tweejarigen; die kunnen zich in het tweede jaar uitzaaien en dat zorgt voor speelse verrassingen. Met creatief wieden kun je die dynamiek gemakkelijk naar je hand zetten: vind je dat een soort teveel overheerst, dan haal je die deels weg om een andere soort meer kans te geven.’

Voor de beheerkosten hoeven gemeenten niet bang te zijn met deze beplantingsconcepten, stelt Terpstra: ‘Je moet investeren in een goede ondergrond met het juiste percentage humus, die doorlatend en onkruidvrij is. Na aanleg vraagt het plan de eerste twee jaar gericht onderhoud, maar daarna hoeft je er weinig

aandacht meer aan te besteden. Wanneer de beplanting zich sluit, vergt die beduidend minder tijd. Wel wordt alles aan het einde van de winter kort gemaaid volgens het *chop-and-drop*-principe. Het plantmateriaal wordt op de bodem achtergelaten. Insecten kunnen daarin een goed heenkomen zoeken en de mulchlaag verrijkt de bodem. Die laag houdt vocht vast en zorgt voor een luchtige structuur doordat het bodemleven het materiaal afbreekt. Dit is ecologisch vele malen beter dan het traditionele schoffelen.’

Assortimentskennis is essentieel

De ontwerpen van Terpstra zijn doordacht opgebouwd: niet alleen met ritme, kleur, structuur en textuur in het plantvak, maar ook met ontwikkeling door de jaren heen. Ook in de herfst en winter heeft de beplanting veel structuur. Dat is eveneens goed voor de biodiversiteit: in hoge, stevige stengels verblijven bijvoorbeeld graag kruisspinnen, en overhangende siergrassen met daaronder opgehoopt blad bieden ideale schuilplekken voor dieren zoals egels. Een voorbeeld van zo’n siergras is *Stipa gigantea*, dat in Didam is toegepast. Terpstra wil maar zeggen dat een goede mix van inheemse en niet-inheemse planten vaak het beste de ecologische functies vervult.

Assortimentskennis is volgens Terpstra dan ook essentieel voor een duurzaam ontwerp. ‘Ik houd rekening met de groeifasen die een plant doorloopt en kijk hoe deze zich verhoudt tot andere planten, wanneer de bloeiperiode is en welke structuren er blijven staan na de bloei. Ik leer altijd weer bij over manieren om vernieuwend om te gaan met beplanting. Dat moet ook wel: planten die ik zeven jaar geleden nog toepaste, kunnen nu soms alleen nog op een koele plek. Terwijl ik bepaalde droogtebestendige planten juist veel vaker gebruik. Met een goed ontwerp kun je onze structuurrijke vastepandenconcepten eigenlijk op elke locatie toepassen, van droge zandgrond tot schaduwrijke plekken onder bomen, van wadi’s – die soms nat en soms langdurig droog zijn – tot groendaken of gevels.’

Foto’s beplanting: Ralf Steegs, Lageschaar Vaste Planten

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!